Lieta Nr.C 38028014

S P R I E D U M S

LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ

Valkā, 2014.gada 8.septembrī

Valkas rajona tiesa,

tiesnese I.Seisuma *rakstveida procesā* izskatīja civillietu */O.D./*maza apmēra prasībā pret */I.K./* par uzturlīdzekļu piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

Tiesā saņemta /O.D./ (turpmāk prasītājs) maza apmēra prasība pret /I.K./ (turpmāk atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus bērna uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar atbildētāju kopdzīves laikā dzimis dēls /R.D./, kurš ir prasītāja aprūpē un audzināšanā, jo ar atbildētāju kopā nedzīvo. Līdzekļus dēla uzturam atbildētāja dod neregulāri, maksājusi par bērnudārzu. Prasītājs strādā SIA /Nosaukums / par lentzāģa operatora palīgu, vidējā darba alga EUR 474.59. Dēls apmeklē /izglītības iestādes nosaukums/". Atbildētāja ir fiziski vesela, var strādāt un sniegt materiālo palīdzību dēlam.

Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētāja/I.K./ tiesai paskaidrojumus par prasības pieteikumu nav sniegusi.

Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrā daļa nosaka, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Ņemot vērā prasītāja viedokli, tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2014.gada 6.augustā pusēm tika nosūtīts paziņojums, norādot, ka sprieduma norakstu tās var saņemt tiesas kancelejā 2014.gada 8.septembrī, ka pēc rakstiska lūguma to tiesa var arī nosūtīt pa pastu.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

No lietā iesniegtās bērna /R.D./ dzimšanas apliecības kopijas /numurs/ redzams, ka bērnu vecāki ir prasītājs /O.D./ un atbildētāja /I.K./.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu. Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 178.panta nosacījumi paredz, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Lietas materiāliem prasītājs pievienojis /izglītības iestādes nosaukums/ 10.05.2014. izziņu Nr. 2, kas apliecina, ka bērns

apmeklē minēto izglītības iestādi. Pievienota SIA /Nosaukums / 13.05.2014. izziņa par prasītāja ienākumiem.

Tiesa uzskata, ka lietā nepastāv strīds par to, ka bērns atrodas prasītāja aprūpē un uzraudzībā, jo atbildētāja to nav apstrīdējusi un pretējus pierādījumus par to nav iesniegusi.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punkts nosaka, ka no 2014.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 euro.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 37,,Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktā un 2.1. un 2.2.apakšpunktos noteikts ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā (..) un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Tā kā prasītājs bērna uzturēšanai lūdzis piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, tiesai nav jāizvērtē pušu mantas stāvoklis un bērnu vajadzības.

Atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, ka pēc prasības iesniegšanas būtu uzturlīdzekļus maksājusi vai sniegusi bērnam cita veida palīdzību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantu tiesa piemērojot tiesību normas, ņem vērā judikatūru.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Tiesības saņemt uzturlīdzekļus prasītājam radušās ar pieteikuma iesniegšanas dienu, kad prasītājs vērsās tiesā ar likumu nodrošināto tiesību saņemt uzturlīdzekļus bērna uzturam, tāpēc uzturlīdzekļi piedzenami no 2014.gada 21.maija līdz bērna pilngadībai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu – pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus un 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Tā kā prasītājs no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu atbrīvots, no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu valsts nodeva EUR 144 (EUR 80 x12 mēneši x 15%=EUR 144) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi valsts labā EUR 6.84.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 42.-43., 193., 195., 250.^{25}, 250.^{27} , 204.^{1} pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /I.K./, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese / *par labu /O.D./,* personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese / *uzturlīdzekļus* ik mēnesi - bērna */R.D./*, personas kods /personas kods/, uzturam līdz septiņu gadu vecumam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas 2014.gadā ir EUR 80 un no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz bērna pilngadībai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra līdz bērna pilngadības sasniegšanai, sākot ar 2014.gada 21.maija.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /O.D./, personas kods /personas kods/, AS „Swedbank" norēķinu kontā Nr. /konta numurs/.

Piedzīt no /I.K./, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese A/ valsts nodevu *valsts labā EUR 144* (viens simts četrdesmit četri euro), kura jāiemaksā:

Saņēmējs: **Valsts kase, NMR 90000050138**

Konta Nr.LV55TREL1060190911200

BIC kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: **valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.**

Piedzīt no /l.K./, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese A/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus *valsts labā EUR 6.84* (seši euro un 84 centi), kuri jāiemaksā:

Saņēmējs: **Tiesu administrācija**

Konta Nr.LV51TREL2190458019000

NMR 90001672316

Saņēmēja banka: Valsts kase

Kods: TRELLV22

Iemaksas mērķis: **21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.**

Noteikt /l.K./ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās.

Izskaidrot /l.K./, ka samaksu apliecinoši dokumenti par tiesas izdevumu samaksu jāiesniedz/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV 4701.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 8.septembra Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Valkas rajona tiesā.

Tiesnese I.Seisuma